

Geschiedenis der Nederlandsche Spoorwegen 1832—1938

DOOR

Mr. Dr. J. H. JONCKERS NIEBOER
Oud-Hoofdinspecteur bij de Nederlandsche Spoorwegen

TWEEDE, GEHEEL
HERZIENE DRUK

1 9 3 8

NIJGH & VAN DITMAR N.V. - ROTTERDAM

INHOUD

Voorbericht	Blz. V
Verkortingen	VII

HOOFDSTUK I.

De eerste schreden (1832—1845).

§ 1. De Staatsaanleg mislukt	I
§ 2. H.S.M.	20
§ 3. De Rijnspoorweg	29

HOOFDSTUK II.

Spoorwegplannen en concessies (1845—1860).

§ 1. N.R.S.	41
§ 2. H.S.M.	57
§ 3. Zuid-Nederlandsche Spoorwegen	64
§ 4. De voorbereiding van den staatsaanleg	69

HOOFDSTUK III.

De concurrentie der drie grootmachten (1860—1890).

§ 1. S.S.	97
§ 2. N.R.S.	131
§ 3. H.S.M.	147
§ 4. De buitenlandsche verbindingen	168
§ 5. De Spoorwegenquête van 1881	175

HOOFDSTUK IV.

Het begin der concentratie (1890—1914).

§ 1. De Spoorwegovereenkomsten van 1890	185
§ 2. H.S.M.	201
§ 3. S.S.	212
§ 4. De stakingen van 1903 en haar gevolgen	223
§ 5. De drang naar staatsexploitatie	232

HOOFDSTUK V.

Coalitie (1914—1921).

	Blz.
§ 1. De spoorwegen in den oorlogstijd	243
§ 2. De belangengemeenschap van S.S. en H.S.M.	249
§ 3. N.C.S.....	259
§ 4. N.B.D.S.....	270

HOOFDSTUK VI.

Staatsexploitatie in vennootschapsvorm (1921—1938).

§ 1. De spoorwegovereenkomsten van 1920.....	280
§ 2. De spoorwegen in den na-oorlogstijd	285
§ 3. Het tijdperk der spoorwegtekorten.....	292
§ 4. De reorganisatie van 1937	316

BIJLAGEN.

A. Adres van den Luitenant Kolonel der Artillerie W. A. Bake aan den Koning van 18 Mei 1832.....	329
B. K.B. van 1 Junij 1836, no. 75. Concessie voor den aanleg van eenen spoorweg van Amsterdam tot Haarlem.....	333
C. Facsimile eener nota van Koning Willem I betreffende het Ontwerp-K.B. van 30 April 1838, tegenover.....	336
D. Opgave van de tijdstippen, waarop de verschillende baanvakken der Nederlandsche Spoorwegen (hoofd- en lokaal-spoorwegen) voor het verkeer werden geopend.....	337
E. Overzicht van de Nederlandsche Spoorwegen in exploitatie bij de N.V. „Nederlandsche Spoorwegen”.....	343
F. Lijst der Spoorwegen, waarop de dienst geheel of gedeeltelijk gestaakt is.....	358
G. Litteratuurlijst	360
H. Foto's	369
I. Vergelijkende Staat van de Gezamenlijke Bedrijfsuitkomsten van S.S. en H.S.M. over de jaren 1908—1936.....	366

Uitslaande bijlagen achter in het boek.

J. Grafisch overzicht van de uitbreiding van het spoorwegnet in Nederland (hoofdspoorwegen, lokaal-spoorwegen en tramwegen, geëxploiteerd door de spoorwegmaatschappijen)	
---	--